

ВЕЛИКА І МАЛА ЛІТЕРИ В НАЗВАХ СУДІВ

Якщо назви *Верховний Суд України, Конституційний Суд України* пишуть безпомилково, то в передаванні інших назв, що входять до системи судів загальної юрисдикції України, спостерігаємо плутанину: або перше слово в них пишуть з великої літери, а друге – з малої, або обоє слів – з малої літери. Серед таких – *Апеляційний суд* і *апеляційний суд, Господарський суд* і *господарський суд*. Пишучи ці назви, потрібно зважати на значення, з яким їх ужито. В офіційному найменуванні апеляційного та господарського суду міста, району чи області відповідно до § 38, п. 14 а) чинного «Українського правопису» перше слово потрібно писати з великої літери, напр.: *Апеляційний суд м. Києва; Апеляційний суд Київської області; Господарський суд Київської області*. У ситуації, коли назви *апеляційний суд, господарський суд* не пов'язані з конкретними установами, тобто є загальними назвами відповідних типів юридичних установ, перше слово в них пишемо з малої літери, напр.: *Ці питання в компетенції апеляційного (господарського) суду; Відповідно до закону діють апеляційні та місцеві суди* (Із Конституції України).

Отже, з великої літери пишемо перше слово в офіційній назві апеляційного та господарського суду міста, району чи області і з малої – їхні назви в системі судів загальної юрисдикції.

Катерина Городенська

ЗОЛОВОВАЛЮТНІ ЧИ ЗОЛОТО-ВАЛЮТНІ ЗАПАСИ УКРАЇНИ?

Орфографічні словники української мови запропонували писати разом новий складний прикметник *золотовалютний* у словосполученні *золотовалютні запаси*. Проте так його писати немає підстав, оскільки позначене ним поняття охоплює двоє окремих понять: *золотий запас*, тобто золото в зливках і монетах, що належить державі, і *валютний запас* – фонди держави в конвертованій валюті, що характеризують

її платоспроможність. Це означає, що прикметники *золотий* і *валютний* у межах цього поняття граматично незалежні. Складні прикметники, утворені з двох граматично не підпорядкованих прикметникових основ, потрібно писати через дефіс (див.: Український правопис, § 29, п. 2 б).

Отже, правильно писати *золото-валютні запаси України*.

Катерина Городенська

ЗАТУЛІВІТЕР ЧИ ЗАТУЛИВІТЕР?

У наголошенні складних прізвищ, перша частина яких має форму II особи однини наказового способу дієслова, спостерігаємо непослідовність: одні наголошують голосний *-и*, що є закінченням такої форми (пор.: *Затулівітер*, *Тягнірядно*, *Тягнібік*, *Колівушко*), або будь-який голосний у дієслівних формах наказового способу з нульовим закінченням (пор.: *Перебийніс*, *Убийвовк*, *Підкуймуха*, *Неїжмак*), інші – голосний іменникового кореня (*Затуливітер*, *Тягнибік*, *Колівушко*, *Убийвóвк*, *Підкуймúха*, *Неїжмáк*) або іменникового закінчення (*Тягнирядно́*). Зважаючи на те, що в дієслівно-іменникових словосполученнях, на яких сформовані такі складні прізвища, логічний наголос припадає на форму наказового способу дієслова, маємо підстави наголошувати голосний цієї форми, що посприяє послідовності наголошення їх в українській мові, пор.: *Затулівітер*, *Тягнірядно*, *Тягнібік*, *Колівушко*, *Перебийніс*, *Убийвовк*, *Підкуймуха*, *Неїжмак*.

Катерина Городенська

ЩО МІЖ НИМИ: ДЕФІС, КОМА ЧИ ТИРЕ?

Для розмежування чого-небудь у межах однорідного, спільного, подібного використовують або літери, які пишуть після тієї самої цифри, або цифри, що їх поєднують з тим самим іменниковим словом. Як засвідчує практика, такі найменування оформляють дуже непослідовно: літера буває великою і малою,